Dosarul nr. 2-7503/23 /2-23054201-12-2-12042023/

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

03 decembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Angela Ciubotaru
Grefier Ionela Ceborciu,
Cu participarea:

a examinat în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Andrei împotriva Pancho Valchanov cu privire la încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor judiciare,

a c o n s t a t a t,

În data de 11 aprilie 2023, Munteanu Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pancho Valchanov prin care înaintat următoarele pretenții față de pârât:

-Încasarea de la Pancho Valchanov în beneficiul lui Munteanu Andrei a prejudiciului cauzat prin declarații dolosive în sumă de 20 000 lei;

- Încasarea de la Pancho Valchanov în beneficiul lui Munteanu Andrei a datoriei cu tiltu de onorariu pentru munca prestată în calitate de consultant, în sumă de 1300 Euro;

- Emiterea în privința lui Pancho Valchanov ca violator de drepturi intelectuale, a unei încheieri cu scopul de a preveni orice încălcare iminentă a dreptului de autor ale reclamantului, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de lege, să interzică, sub rezerva aplicării unor sancțiuni pecuniare repetate, continuarea încălcării dreptului vizat, să ceară despăgubirea titularului de drepturi,

- Încasarea de la de la Pancho Valchanov în beneficiul lui Munteanu Andrei a cheltuielilor judiciare cu privire la plata taxei de stat și serviciilor de consultanță juridică.

Argumentele reclamantului

În motivarea cerii de chemare în judecată, reclamantul a menționat că Pancho Valchanov în luna mai 2021 era formatorul unui curs, la care Munteanu Andrei a fost invitat să predea un modul de formare-formatori.

Munteanu Andrei informează că pârâtul i-a vorbit că are un ONG și i-a propus să revină cu un apel ca să stabilească o eventuală colaborare pe linia proiectelor de consultanță/dezvoltare tehnică.

Reclamantul indică că a avut încredere foarte mare în el, având în vedere cercul de persoane cu care era când l-a întâlnit, foarte calificați și respectabili.

Adițional, reclamantul învederează că a avut o discuție în oraș cu Pancho Valchanov iar la scurt timp ultimul a venit cu propunerea să încerce împreună să realizeze un proiect cu filiala din Riga a Institutului Cultural Danez.

La fel, Munteanu Andrei susține că a obținut proiectul iar pentru a avea mai multă credibilitate, Pancho Valchanov i-a dat și certificatul de înregistrare a organizației d-lui- Asociația Obștească Fondul pentru Prevenirea Criminalității și contul bancar al ONG- ului său, pe care reclamantul le-a expediat la rândul său viitorilor parteneri din Riga.

Totodată, reclamantul relatează că inițial a avut înțelegerea cu Pancho Valchanov că ultimul urma să îndeplinească un anumit volum de lucru și reclamantul altul, și să împarte onorariul în jumătate.

Însă acesta statuează că a obținut contractul de la partenerii din Riga, semnat ulterior între Institutul Cultural Danez și AO FPC.

Suplimentar, în susținerea acțiunii civile, Munteanu Andrei subliniază că îndată după începerea proiectului pârâtul a plecat peste hotare subit, pentru ceva timp și promisiunile acestuia de a efectua un volum de lucru cum convenise inițial nu l-a îndeplinit. Respectiv într-o discuție telefonică, ulterior, Pancho Valchanov i-a vorbit că recunoaște acest fapt și că îi va da toți banii reclamantului, dat fiind faptul că tot lucrul l-a îndeplinit ultimul.

Adițional, reclamantul i-a spus lui Pancho Valchanov că ceva bani trebuie să rămână și lui, fiind stabilit că i se cuvine 200 Euro din 1500 - suma de contract, pentru efectuarea lucrării conform termenilor de referință.

Ulterior, când Munteanu Andrei a prezentat lucrarea efectuată și era pe punctul de a primi aprobarea de la partenerii din Riga, ca să primească banii, subliniază că s-a adresat la Pancho Valchanov ca să-i dea un avans de 300 Euro.

Respectiv, informează că Pancho Valchanov i-a zis reclamantului să îl sune a doua zi, pe data de 03.11.2021. La ora stabilită, inițial, Pancho Valchanov nu a răspuns la telefon, însă ulterior acesta a revenit peste 30 de minute, și l-a anunțat pe reclamant că o să revină când o să se elibereze.

Partea reclamantă susține că pârâtul nu a revenit până seara, iar a doua zi când reclamantul l-a apelat, acesta nu răspundea la telefon, nici la mesajul de pe Viber.

Astfel, Munteanu Andrei relatează că dispariția subită a pârâtului i-a trezit îngrijorare, considerent din care acesta s-a adresat partenerilor din Riga pentru ca ultimii să trimită direct banii pe contul reclamantului, iar ultimul să livreze în adresa lui Pancho Valchanov partea acestuia de onorariu, și anume suma de 200 (două sute) Euro. Însă partenerii au răspuns că nu pot proceda astfel, dar speră că situația se va clarifica.

În acest context, Munteanu Andrei informează că în momentul în care partenerii de proiect din Riga au trimis Actul de primire-predare a lucrării, pârâtul l-a semnat și l-a trimis acestora înapoi, fără a remite un exemplar și pe adresa electronică a reclamantului. Pancho Valchanov i-a scris mesaj pe Viber abia sâmbătă, 06.11.2021, că fusese nevoit să plece subit peste hotare și se grăbea atât de mult, încât a uitat telefonul în mașină.

Reclamantul consideră că dispariția pârâtului atât de subită, încât nu și-a luat nici telefonul cu el, a fost un temei în plus de bănuit că se comite o neregulă.

Munteanu Andrei a mai încercat să convingă partenerii din Riga să trimită banii direct în contul său dar aceștia au zis că tot ce pot face, e să trimită repetat actul de primire-predare a lucrării, în care să stipuleze că Pancho Valchanov se obligă să se achite cu executorii lucrării - în cazul dat cu reclamantul.

Partea reclamantă a mai relatat că pârâtul a semnat actul de primire-predare repetat, cu acea clauză, și anume pct. 2, care în română se traduce: ”2. Organizația-executantă confirmă că toate plățile către scriitor/i și alți contribuitori au fost sau vor fi efectuate”. Dar, din cauza unei erori tehnice partenera de proiect a fost nevoită să solicite semnarea repetată a Actului de primire-predare, din simplu motiv că în prima versiune fusese comisă o eroare tehnică unde era scris belarus în loc de Moldova, pe care pârâtul nu a mai reacționat s-o semneze.

La fel susține că, persoana de contact a partenerilor de proiect din Riga (pe nume Darya), i-a solicitat pârâtului să confirme în scris, să-i ’’informeze dacă plățile către contribuabili - Andrei Munteanu - au fost efectuate corect în

conformitate cu acordurile interne (cum se precizează în actul de predare-acceptare, pct. 2)", însă pârâtul la fel nu a reacționat.

Munteanu Andrei învederează că o dovadă în plus că pârâtul recunoaște că trebuie să-i achite partea sa de onorariu din suma contractuală, este în unul din mesajele acestuia către reclamant, din data de 08.11.2021.

Ulterior, reclamantul învederează că în baza unui demers al acestuia la procuratura anticorupție, cetățeanul Pancho Valchanov a fost somat la poliție și a prezentat explicație în scris.

Astfel, Munteanu Andrei susține că, caracterul dolosiv al declarației pârâtului constă în faptul că a scris declarații false la organul de poliție, determinând anchetatorul să facă o greșeală și să nu aplice legea în vigoare.

În explicația pârâtului, acesta a continuat să scrie invocări dolosive după cum urmează: (1) "La începutul —implementării proiectului i-am propus să semnăm un contract de colaborare. Munteanu a refuzat atunci..."; (II) ''Ulterior pe Munteanu l-am contactat și i-am solicitat să încheiem un contract cum prevede anexa cu partenerii din Riga și legislația în vigoare a R. Moldova"; (III') "Eu până în prezent aștept ca Munteanu să prezinte raportul privind munca prestată și semnarea contractului de colaborare" (IV) ,,Nu refuz să achit pentru munca real efectuată, confirmate prin acte: raport și tabele de punctaj a orelor lucrate".

Conform experienței de colaborare în proiecte de dezvoltare în Republica Moldova, susține reclamantul că a mai avut colaborări cu organizații din țară, contractul fiind înaintat de către organizația-parteneră/solicitantă de servicii.

Suplimentar, în susținerea acțiunii civile, reclamantul informează că Pancho Valchanov a menționat despre semnarea contractului abia după ce munca a fost efectuată și era în așteptarea banilor, dar nu a trimis contractul prin poșta electronică. Ulterior a văzut că a scris cu privire la contract în proces-verbal scris de către pârât la poliție, fiind parte a declarațiilor dolosive.

După lecturarea explicației depuse la poliție de Pancho Valchanov, reclamantul susține că a încercat repetat să ia legătura cu pârâtul, însă ultimul nu răspunde, situația fiind contrar invocărilor la poliție precum că ,,până în prezent așteaptă ca Munteanu Andrei să prezinte raportul privind munca prestată și semnarea contractului de colaborare.

În această ordine de idei, reclamantul concluzionează că Pancho Valchanov îi creează prejudicii multiple, prin faptul că a scris declarații dolosive la poliție, îi încalcă drepturile de autor asupra raportului elaborat de către acesta pentru

Institutul Cultural Danez, (filiala Riga), refuză să îi plătească onorariul care i se cuvine, această situație subminându-i șansele de a colabora cu partenerii de proiect în cazul extinderii proiectului respectiv în R.M.

La notificarea trimisă pârâtului cu privire la achitare în termen de 10 zile a datoriei și a prejudiciului cauzat prin declarații dolosive Munteanu Andrei informează că somația nu a fost reclamată de către pârât, iar la invitația lui Pancho Valchanov de a accepta un proces de mediere, ultimul a refuzat.

În drept, reclamantul a făcut trimitere la prevederile art. 2021 Cod civil, articolelor 8, 10, 11 din Cod civil de până la modernizare, articolelor 3, 7, 9/1,9/3 (1), 9/3 (3), 219/2 (lc, 2), 669, 712, 713, 719, 720, 1394, 1395 Cod civil (modernizat) și articolelor 5, 7, 33, 33/1, 38, 94, 96, 166, 167, 174, 175, 276/2-276/4 din Cod de procedură civilă, art. 59 alin. (1) lit. a) din Legea Nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Argumentele pârâtului

În data de 24 octombrie 2023, pârâtul Pancho Valchanov prin intermediul avocatului Angela Babără a depus referință la cererea de chemare în judecată (f.d 66-68) și a calificat-o ca fiind neîntemeiată și nefondată.

În motivarea referinței pârâtul a relatat că în vara anului 2021, Fondul pentru Prevenirea Criminalității a fost contactat de către un reprezentant al Institutului Danez Cultural din Estonia, Letonia și Lituania cu sediul la Riga privind efectuarea unui proiect. Acest proiect urma să fie unul pilot în R.M, după implementarea căruia Institutul Danez Cultural intenționa să finanțeze mai multe proiecte în Moldova, ca partener și beneficiar urmând să fie Fondul pentru Prevenirea Criminalității.

La fel pârâtul a comunicat că tot în această perioadă de timp a fost contactat de către reclamantul Munteanu Andrei cu propunerea de a se întâlni ca să discute despre o eventuală colaborare. După mai multe sunete insistente din partea reclamantului, întâlnirea a avut loc, unde reclamantul a declarat că e un specialist în mai multe domenii.

În timpul discuției cu reclamantul, Pancho Valchanov a menționat ca FPC la moment are un proiect parvenit din partea Institutului Danez Cultural din Estonia, Letonia si lituania, expunând succint în ce constă acel proiect. Era vorba de proiectul-pilot, destul de mic și scurt ca timp de executare.

Învederează pârâtul că întâlnirea cu reclamantul a durat 15-20 de minute, iar peste două zile Munteanu Andrei l-a sunat la telefon și s-a oferit să participe la

implementarea acestui proiect.

La rândul său, pârâtul i-a comunicat că suma finanțării e foarte mică și echipa de implementare deja este formată, însă reclamantul Munteanu Andrei a zis că dorește să participe în calitate de voluntar, adică dorește inițial să facă voluntariat, cu o eventuală colaborare în viitor pe alte proiecte cu FPC.

Pancho Valchanov informează că inițial l-a refuzat pe reclamant pentru că nu știa care sunt activitățile anterioare, capacitățile și rezultatele acestuia, dar reclamantul l-a sunat insistent câteva zile la rând și l-a tot rugat să-l includă în proiect.

Informează pârâtul că după mai multe sunete insistente, după consultarea cu colegii din Consiliul de Administrație, a decis să încerce să îi ofere o mică sarcină pentru început, respectiv i-a spus că are sarcina să caute prin spațiul public, în internet informații necesare pentru proiectul contractat cu Institutul Danez Cultural din Estonia, Letonia și Lituania. Pentru acest lucru reclamantul a declarat că are nevoie de aproximativ 2 zile. Paralel, pârâtul susține că acesta împreună cu colegii săi din cadrul FPC a prezentat Institutului Danez Cultural din Estonia, Letonia și Lituania raportul solicitat conform contractului de prestări servicii nr. DKI-21-09-1-PL.

Pancho Valchanov statuează că după verificarea raportului, colegii din Institutul Danez Cultural din Estonia, Letonia și Lituania au expediat actul de predare-primire a lucrărilor pentru semnare. Totodată, în pofida faptului că reclamantul a dorit să participe la elaborarea proiectului voluntar, pârâtul susține că acesta împreună cu colegii a decis totuși să îl remunereze simbolic, iar banii rămași să fie folosiți pentru caritate, totodată fiindu-i solicitat reclamantului să întocmească un contract pentru servicii de consultanță și un act de predare primire, care obligatoriu conform legii urmează să fie prezentate contabilei și băncii, ca temei pentru remunerarea reclamantului și temei pentru transferul bancar, or, orice achitare/transfer în lipsa acestor documente va fi calificată drept spălare de bani, și cade sub incidența legislației penale privind lupta cu spălarea banilor, însă reclamantul a refuzat categoric.

În continuare, pârâtul a comunicat că în cazul de față Fondul pentru Prevenirea Criminalității și Munteanu Andrei nu au încheiat/ semnat între ei vreun contract de prestări de servicii de informație sau consultație.

La fel, pârâtul a comunicat că Fondul pentru Prevenirea Criminalității a avut bunăvoința să îl remunereze simbolic pe Munteanu Andrei pentru munca lui

voluntară în cadrul elaborării proiectului pilot contractat între Fondul pentru Prevenirea Criminalității și Institutul Danez Cultural din Estonia, Letonia și Lituania conform contractului de prestarea serviciilor nr. DKI-21-09-1-PL. Însă din cauza refuzului de a întocmi și semna un contract pentru servicii de consultanță și un act de predare-primire, datorită comportamentului și acțiunilor reclamantului cu rea credință, Fondul pentru Prevenirea Criminalității a utilizat toți banii proiectului pentru caritate în beneficiul refugiaților: femeilor, copiilor persoanelor aflate în etate din Ucraina.

Referitor la pretenția reclamantului despre încălcarea dreptului său de autor asupra unui oarecare Raport elaborat de ultimul pentru Institutul Cultural Danez, informează pârâtul că în așa gen de proiecte nu există drept de autor din simplu motiv, că aceste proiecte nu reprezintă și nu este un rezultat al activității intelectuale. O simplă selectare a informației din spațiul public, Internet și efectuarea câtorva interviuri nu servește și nu oferă drept de autor nimănui. Nici FPC nu are drept de autor asupra proiectului-pilot executat conform Contractul de prestări servicii Nr. DKI- 21-09-I-PL.

Aceste condiții și drepturi sunt stipulate clar în contractul dintre Fondul pentru Prevenirea Criminalității și Institutul Danez Cultural din Estonia, Letonia si Lituania în punctele 2; 3; 4; 5; din Contractul de prestări servicii Nr. DKI-2I-09-1-PL: pct. 2 - „Executantul trebuie să asigure confidențialitatea informațiilor furnizate de client în timpul lucrului”, pct.3 - „ Executantul nu trebuie să vânda/să transmită nici o informație sau materiale produse în temeiul prezentului Contract, nici unei părți terțe fără un contract scris din partea Clientului”, pct.4 - „Clientul îți rezervă dreptul de a face analiza publică precum și de a o utiliza în timpul prezentărilor publice. Clientul trebuie să crediteze Executantul în cazul utilizării publice a analizei”, pct.5 - „Serviciile vor fi transmise Clientului prin semnarea unui Act de Predare- Primire”.

Mai mult ca atât, învederează că niciodată nu s-a discutat cu reclamantul privind careva drepturi de autor, nici nu este semnat vreun contract în acest sens cu Munteanu Andrei.

Dreptul de autor asupra acestui proiect-pilot îl are comandatarul care a achitat lucrările. Or, FPC a fost angajat conform contractului de prestări servicii Nr. DKI-21-09-1-PL de către filiala Institutului Danez Cultural din Estonia, Letonia si Lituania din Riga, care la rândul ei a fost angajată de către oficiul central din Copenhaga. La rândul său, oficiul central al Institutului Danez Cultural din

Copenhaga a fost angajat și finanțat de ONU.

În această ordine de idei, concluzionează pârâtul că drepturile de autor sunt proprietatea exlusivă a Institutului Danez Cultural din Estonia, Letonia și Lituania și ONU, care a comandat și finanțat acest proiect implementat în țările din Parteneriatul Estic.

Pancho Valchanov subliniază că ulterior, la 10.01.2022 reclamantul a depus o plângere la poliție invocând o parte din pretențiile indicate în cererea de chemare în judecată. Adică, în plângerea menționată, reclamantul nu a invocat pretenții privind pretinsa încălcare a drepturilor de autor. Acest fapt denotă că că reclamantul inventează pretenții noi, inducând instanța în eroare.

Partea pârâtă susține că la 11 februarie 2022 a dat explicații pe marginea plângerii reclamantului din 10 ianuarie 2022, reiterând cele relatate în referința în cauză.

Complementar, obiecțiilor expuse anterior, pârâtul a mai menționat că prin încheierea ofițerului superior de investigații al SIC a DP a mun. Chișinău, comisar principal Valentin Stahurschi din 15.02.2022 s-a constatat că faptele relatate de reclamant nu s-au adeverit.

Totodată, pârâtul indică că însăși înscrisurile care le-a anexat reclamantul sunt dovada că Pancho Valchanov a acționat corect, procedând conform legii în momentul care a cerut semnarea unui contract pentru servicii de consultanță și actului de predare-primire, însă reclamantul cu rea credință a refuzat.

Între timp, susține pârâtul că a fost contactat de către un mediator, căruia i-a comunicat că reclamantul refuză să prezinte raportul privind timpul de lucru, foaia de pontaj, actul de predare-primire și semnarea unui contract pentru servicii de consultanță.

Astfel, Pancho Valchanov concluzionează că reclamantul cu rea credință a înaintat cerere de chemare în judecată. Conform statutului fondului, Pancho Valchanov având funcția de director, se supune și execută hotărârile organelor de conducere superioare, cum ar fi: Adunarea Generală a Membrilor Fondului și a Consiliului de Administrație. Toate achitările și transferurile bancare sunt coordonate cu organele superioare de conducere, respectiv, pârâtul avea bănuiala rezonabilă că Munteanu Andrei oferindu-se să participe voluntar în implementarea proiectului, din start a avut intenția la acțiuni ulterioare de șantaj al angajaților Fondului pentru Prevenirea Criminalității. Inclusiv refuzul de a întocmi și semna un contract pentru servicii de consultanță și un act de predare-primire denotă faptul

că reclamantul și-a planificat acțiunile sale cu rea credință, având intenții de șantaj, înșelăciune, abuz de încredere, inducere și menținere în eroare a instituțiilor de drept.

În final, Pancho Valchanov informează că reclamantul plângându-se de salariile mici din R.M, a refuzat să întocmească/semneze un contract pentru servicii de consultanță și un act de predare primire din motiv că ultimul nu dorește să achite impozit pe venit la stat, ceea ce conform legii este obligatoriu. Astfel, reclamantul a prezentat doar un cont în euro, iar la cerințele reprezentantului Fondului pentru Prevenirea Criminalității de a prezenta un cont în valuta națională MDL, reclamantul a refuzat.

Poziția participanților la proces în cadrul ședinței de judecată

În ședință de judecată reclamantul Munteanu Andrei a susținut integral cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia.

Pârâtul Pancho Valchanov a fost reprezentat în proces de către avocatul Angela Babără care în ședință de judecată a solicitat respingerea acțiunii civile.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind participanții la proces, apreciind argumentele părților litigante întru susținerea pretențiilor formulate și obiecțiile înaintate, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a *admite parțial* cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Andrei împotriva Pancho Valchanov cu privire la încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor judiciare, reieșind din următoarele considerente expuse *infra.*

În conformitate cu prevederile art. 5 alin.(1) Cod de Procedură Civilă al RM, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art.166 alin.(l) acelaşi cod, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.*

Potrivit art. 6 Cod de Procedură Civilă al RM, statuează, *că instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.*

Conform art. 117 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, *probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe pentru justa soluționare a pricinii.*

Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.*

Conform art. 121 Cod de Procedură Civilă al RM, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Instanța judecătorească, conform art. 130 Cod de Procedură Civilă al RM, *apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Potrivit art. 9, alin. (2), lit. a) Cod civil al RM, *drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.*

În continuare, instanța stabilește că, contractul reprezintă conform art. 992, alin. (1) Cod civil al RM *acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.*

Prin contractul de prestări servicii, potrivit prevederilor art. 1375, alin . (1) Cod civil al RM, *o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită.*

Având în vedere normele invocate supra, instanța constată cu certitudine, că la data de 01 septembrie 2021, între Institutul Cultural Danez din Estonia, Letonia și Lituania, reprezentat în baza Statutului de Directorul său Simon Drewsen Holmberg, în calitate de donator de grant și Asociația obștească Fondul pentru Prevenirea Criminalității, reprezentată în baza statutului de directorul Pancho Valchanov, în calitate de executant, a fost încheiat contractul de prestări-servicii nr. DKI-21-09-1-PL (f.d.13-14).

În conformitate cu prevederile art. 1375, alin. (2) Cod civil al RM, *obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.*

Așadar, în speța dedusă judecății, instanța a stabilit că, potrivit pct. 1 al contractului nominalizat *supra,* obiectul contractului îl constituie serviciile pentru

proiectul „New Democracy Fund”, rezultat 1.1.3 - să realizeze o analiză de gen în domeniul culturii din Moldova, în conformitate cu termenii de referință furnizați de client. Serviciile vor fi prestate în perioada 1 septembrie și 1 octombrie 2021 (f.d 13).

Potrivit dispozițiilor art. 123 alin. (6) Cod de Procedură Civilă al RM, *faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.*

Instanța de judecată din explicațiile participanților la proces și din suportul probatoriu anexat la materialele cauzei constată indubitabil faptul că reclamantul Andrei Munteanu împreună cu Valchanov Pancho, în calitatea sa de director al Asociației Obștești Fondul pentru Prevenirea Criminalității, au participat la implementarea proiectului internațional din Riga cu tematica „Egalitatea de gen în sfera de cultură în Republica Moldova”.

Aderent, instanța de judecată urmează să respingă drept declarative alegațiile părții pârâte conform cărora Munteanu Andrei ar fi participat la elaborarea proiectului în calitate de voluntar, or, suportul probatoriu anexat la materialele cauzei demonstrează contrariul. Astfel, din conținutul convorbirilor dintre Valchanov Pancho și Munteanu Andrei, din data de 17 decembrie 2021, instanța atestă că ultimul a menționat faptul că *„a lucra ceea ce fac eu pentru salarii atât de mici în RM tot este o formă de caritate”,* la care pârâtul Valchanov Pancho a răspuns că *„după ce tu primești banii tăi, ce rămâne în cont la Fondul pentru Prevenirea Criminalității va fi pentru caritate”* (f.d 20).

Mai mult ca atât, din înscrisurile anexate la materialele cauzei, instanța stabilește indubitabil faptul că reclamantul Andrei Munteanu, de pe email-ul personal ***** a fost în contact direct cu Institutul Cultural Danez din Estonia, Letonia și Lituania prin intermediul email-ului ***** și ***** în perioada editării analizei de gen în domeniul culturii din Moldova, cu tematica *„Gender analysis of cultural sphere in Moldova”*, totodată, acesta de pe email-ul său personal a expediat în adresa *****, varianta finală a raportului fiind indicat în calitate de cercetător Andrei Munteanu, M.Sc, expert, Crime Prevention Fund FPC-IGA-Moldova (f.d 79-91, 113-115).

Întru confirmarea celor constate *supra,* instanța reține drept relevant și mesajul parvenit de la Frederikke Thorning Jacobsen, coordonator de proiect din cadrul Institutului Cultural Danez Moldova, de pe email-ul ***** expediat în adresa reclamantului Andrei Munteanu pe adresa sa personală de email *****, din

conținutul căruia se confirmă faptul că raportul anexat de către reclamant este versiunea pe care Institutul Cultural Danez o folosește. La fel, Frederikke Thorning Jacobsen a subliniat că are confirmare de la Darya că dumneaei a fost în contact direct cu Andrei Munteanu cu privire la editarea versiunii finale a raportului (f.d 116 -117).

Ca urmare a analizei înscrisurilor probatorii anexate la materialele cauzei, instanța de judecată concluzionează cu certitudine faptul că la caz, doar Andrei Munteanu în mod exclusiv, de unul singur, a fost implicat în realizarea analizei de gen în domeniul culturii din Moldova, cu tematica *„Gender analysis of cultural sphere in Moldova”*, care constituie în sine, obiectul contractului de prestări servicii nr. DKI 21-09-1-PL din 01 septembrie 2021, or, de către pârâtul Pancho Valchanov nu au fost prezentate acte confirmative care ar demonstra contrariul.

Corespunzător, luând în considerație recepționarea obiectului contractului de prestări servicii nr. DKI 21-09-1-PL din 01 septembrie 2021, și anume a analizei de gen în domeniul culturii din Moldova, cu tematica *„Gender analysis of cultural sphere in Moldova”*, în temeiul pct. 5 al contractului menționat *supra,* de către Institutul Cultural Danez din Estonia, Letonia și Lituania în persoana directorului Simon Drewsen Holmberg și Asociația Obștească Fondul pentru Prevenirea Criminalității, în persoana directorului Pancho Valchanov a fost întocmit actul de predare-primire a serviciilor din 09 noiembrie 2021, unde conform pct. 1 este reglementat ca *„organizația executantă confirmă că toate plățile către scriitor/i și alți contribuabili au fost sau vor fi efectuate” (f.d 15, 144).*

În acest context, instanța de judecată atestă că de către Darya Goga, consultant de proiecte în cadrul Institutul Cultural Danez de pe email-ul ***** a fost expediat un mesaj în adresa pârâtului Pancho Valchanov, solicitând la rândul său de a fi informată dacă plățile către contributori (Andrei Munteanu) au fost livrate corect, conform acordurilor interne (așa cum este menționat în actul de predare-primire, punctul 2) (f.d 18-19, 149).

Suplimentar, din mesajele expediate de către Darya Goga, consultant de proiecte în cadrul Institutul Cultural Danez, în adresa pârâtului Pancho Valchanov, aceasta informează pe ultimul despre faptul că suma de 1500 Euro a fost transferată în adresa Asociației Obștești Fondul pentru prevenirea Criminalității, în contul bancar indicat de executant, fiind solicitat la caz o confirmare de la Pancho Valchanov cu privire la recepționarea banilor, însă ultimul nu a revenit cu un răspuns (f.d 149).

Astfel, instanța de judecată stabilește că suma de 1500 Euro a fost transferată cu certitudine pe contul bancar al Asociației Obștești Fondul pentru prevenirea Criminalității, acest fapt fiind confirmat de către Pancho Valchanov, prin intermediul referinței depuse inclusiv și în cuprinsul procesului verbal de audiere a acestuia în cadrul Direcției de Poliție a mun. Chișinău (f.d 22-24, 66-68).

Așadar, potrivit alin. (1) al art. 10 din Codul civil al RM, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.*

Buna-credință este caracterizată ca fiind un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Conform prevederilor art. 775, alin. (1) Cod civil al RM, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

Alin. (2) al art. 858 prevăzut în Codul civil al RM, stipulează faptul că*, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Instanța de judecată concluzionează că, în urma studierii cererii de chemare în judecată și a materialelor anexate, s-a stabilit cu certitudine faptul că reclamantul Munteanu Andrei a elaborat în mod individual și expediat în adresa Institutului Cultural Danez din Estonia, Letonia și Lituania, analiza de gen în domeniul culturii din Moldova, cu tematica *„Gender analysis of cultural sphere in Moldova”*, care constituie obiectul contractului de prestări servicii nr. DKI 21-09-1-PL din 01 septembrie 2021 fără aportul vreunui membru din cadrul Asociației obștești Fondul pentru Prevenirea Criminalității.

Corespunzător deși lucrarea efectuată în exclusivitate de către reclamant a fost aprobată de către Institutul Cultural Danez din Estonia, Letonia și Lituania, în baza actului de predare-primire, iar plata în cuantum de 1500 euro a fost transferată în contul bancar al Asociației Obșteaști Fondul pentru Prevenirea Criminalității, totuși se constată că Pancho Valchanov, în mod neîntemeiat nu s-a conformat pct. 2 al dispoziției actului de predare-primire din 09 noiembrie 2021 semnat între Institutul Cultural Danez din Estonia, Letonia și Lituania și Asociația Obștească Fondul pentru prevenirea Criminalității și nu a achitat, la caz, lui Munteanu

Andrei, plata pentru munca prestată de reclamant pentru întocmirea analizei de gen în domeniul culturii din Moldova, cu tematica *„Gender analysis of cultural sphere in Moldova”*,

Luând în considerație cele menționate, instanța de judecată reține drept întemeiată pretenția înaintată de reclamant și dispune încasarea de la Pancho Valchanov în beneficiul lui Munteanu Andrei suma de 1300 euro, echivalentul în lei la data executării hotărârii judecătorești, cu titlu de datorie.

Cât privește pretenția înaintată de către reclamant cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin declarațiile dolosive a Pancho Valchanov oferite la inspectoratul de poliție, instanța de judecată menționează că dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. g) din Codul civil stabilesc că, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial. În corespundere cu art. 776 din Codul civil obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Articolul 1998 alin. (1)-(3) din Codul civil prevede că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art. 2021 Cod Civil, prejudiciul cauzat unei persoane ca urmare a declarației dolosive făcute de o altă persoană, prin cuvinte sau comportament, urmează a fi reparat. Declarația se consideră dolosivă dacă cel care o face știe că ea este falsă și are ca scop de a determina destinatarul să facă o greșeală.

Instanța menționează că, dispozițiile art. 1998 din Codul civil, prevăd temeiurile și condițiile generale ale răspunderii delictuale. Acestea reprezintă o normă de drept comun în materia răspunderii delictuale (obligațiilor delictuale), care consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extracontractual, iar sub incidența ei cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligații delictuale, ținând cont de specificul lor. Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt

juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil.

Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): fapta ilicită, vinovăția, prejudiciul cauzat, legătura de cauzalitate între fapta comisă și prejudiciul.

Astfel, instanța subliniază că răspunderea delictuală nu devine automat operantă, ci numai atunci cînd se demonstrează că prin acțiunea culpabilă și intenționată, subiectul vizat a cauzat un prejudiciu prin săvîrșirea vreuneia din fapte și căror consecințe s-au materializat prin încălcarea sau atingerea drepturilor subiective sau cel puțin a intereselor legitime ale altor persoane, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condițiilor pentru atragerea răspunderii juridico-civile.

În acest sens instanța constată că reclamantul nu a prezentat probe concludente și pertinente care să ateste că pârâtul Pancho Valchanov a depus declarații dolosive la data de 11 februarie 2022, în momentul audierii acestuia de către Direcția de Poliție a mun. Chișinău, creându-i în acest sens lui Munteanu Andrei prejudicii multiple.

Astfel, deși reclamantul a anexat procesul-verbal privind actele de constare, în conținutul căruia sunt incluse declarațiile lui Pancho Valchanov oferite Direcției de Poliție a mun. Chișinău, totuși instanța de judecată atestă lipsa unor probe clare referitoare la constatarea declarațiilor oferite de către pârât ca fiind dolosive și false (f.d 22-24).

În context, instanța de judecată urmează să respingă ca neîntemeiate alegațiile părții reclamante conform cărora declarațiile false ale pârâtului oferite la Direcția de Poliție a mun. Chișinău, au determinat anchetatorul să facă o greșeală și să nu aplice legea în vigoare or, ofițerul de investigații al SIC a DP Chișinău, Valentin Stahurschi, la emiterea încheierii privind rezultatul examinării raportului înregistrat în REI 2 a DP a mun. Chișinău cu nr. 16 din 10 ianuarie 2022, nu s-a bazat exclusiv pe declarațiile oferite de către Directorul Executiv al Asociației Obștești Fondul pentru Prevenirea Criminalității, Valchanov Pancho, însă au fost luate în considerație cumulativ toate probele acumulate la caz, inclusiv și declarațiile reclamantului Munteanu Andrei.

Pe cale de consecință instanța de judecată atestă lipsa întrunirii cumulative a condițiilor pentru atragerea răspunderii juridico-civile a pârâtului Pancho Valchanov față de Muntean Andrei, motiv din care instanța de judecată va respinge pretenția reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului, drept neîntemeiată.

Cu privire la pretenția reclamantului ce ține de emiterea în privința lui Pancho Valchanov ca violator de drepturi intelectuale, a unei încheieri cu scopul de a preveni orice încălcare iminentă a dreptului de autor ale reclamantului, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de lege, să interzică, sub rezerva aplicării unor sancțiuni pecuniare repetate, continuarea încălcării dreptului vizat, să ceară despăgubirea titularului de drepturi, instanța de judecată constată că Munteanu Andrei atât în conținutul cererii de chemare în judecată cât și în cadrul ședinței de judecată nu a indicat și nici nu a făcut referire la nici o normă legală de drept expresă în baza căreia reclamantul își întemeiază respectiva pretenție, or, potrivit prevederilor art. 166 alin. (2) lit. e) Cod de procedură civilă, *în cererea de chemare în judecată se indică circumstanțele de drept pe care reclamantul își întemeiază pretențiile.*

Totodată, instanța indică că potrivit prevederilor art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

Mai mult ca atât, instanța de judecată reține că dreptul de autor asupra lucrării intitulate „Analiza de gen a sferei culturale în Moldova” este în proprietatea exclusivă a Institutului Cultural Danez din Estonia, Letonia și Lituania, cea care a comandat și finanțat serviciile pentru proiectul „New Democracy Fund, Rezultat 1.1.3 – să realizeze o analiză de gen în domeniul culturii din Moldova, în conformitate cu termenii de referință furnizați de client (denumite în continuare servicii).

Astfel, instanța stabilește că acest fapt se constată inclusiv și din conținutul pct. 3 al contractului de prestări servicii semnat între Institutul Cultural Danez din Estonia, Letonia și Lituania și Fondul pentru Prevenirea Criminalității, conform căruia ultimul nu trebuie să vândă/să transmită nici o informație sau materiale produse în temeiul prezentului contract, nici unei părți terțe fără un contract scris din partea Institutului Cultural Danez din Estonia, Letonia și Lituania.

În această ordine de idei, instanța de judecată concluzionează că, argumentele invocate de reclamant sunt pur declarative și lipsite de claritate, nefiind susținute prin probe pertinente care ar confirma cele invocate, considerent

din care instanța de judecată urmează să respingă pretenția reclamantului cu privire la emiterea în privința lui Pancho Valchanov a unei încheieri cu scopul de a preveni orice încălcare iminentă a dreptului de autor a reclamantului, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de lege, să interzică, sub rezerva aplicării unor sancțiuni pecuniare repetate, continuarea încălcării dreptului vizat, să ceară despăgubirea titularului de drepturi, drept neîntemeiată.

În continuare, instanța stabilește că reclamantul Munteanu Andrei a solicitat să îi fie compensate cheltuielilor de judecată din contul pârâtului.

Conform art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

La dosar sunt anexate ordinele de încasare a numerarului nr. 9PR4-A200 din 09 iunie 2022 și nr. 3738911 din 06 iulie 2022 privind achitarea taxei de stat în mărime totală de 795, 99 lei (f.d 51-52).

Astfel luând în considerație admiterea parțială de către instanță a pretențiilor înaintate de către reclamant, corespunzător, instanța de judecată va încasa din contul pârâtului Pancho Valchanov în beneficiul lui Munteanu Andrei suma de 795,99 lei cu titlu de taxă de stat.

În conformitate cu art. 94, 98, 236-241 CPC, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial acțiunea.

Se încasează de la Pancho Valchanov în contul lui Munteanu Andrei suma de 1300 (una mie trei sute) Euro, echivalentul în lei la data executării hotărîrii judecătorești cu titlu de datorie.

Se încasează de la Pancho Valchanov în contul lui Munteanu Andrei suma de 795,99 (șapte sute nouăzeci și cinci,99) lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, cererea de chemare în judecată, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,

Judecătorul **Angela CIUBOTARU**